

DE KRACHT VAN BORNE

Coalitieakkoord 2010-2014

Inhoud

De kracht van Borne	3
1. Leve Borne	5
2. Meedoen in Borne	6
3. Mooi Borne	8
4. Borne werkt	10
5. Beter Borne	11
Nawoord	13
Overzicht ambities en thema's	14
Bijlage	Portefeuilleverdeling college van burgemeester en wethouders

DE KRACHT VAN BORNE

Op woensdag 3 maart hebben 8.984 inwoners van de gemeente Borne richting gegeven aan de bestuurlijke samenstelling voor de komende vier jaren. In de weken na de verkiezingen is door vertegenwoordigers van GB'90, CDA en de PvdA die richting van de stemmers vertaald in een coalitieprogramma met een visie op de samenleving, een missie van daadkrachtig bestuur en een concreet programma voor de komende bestuursperiode. Het is een programma op hoofdlijnen omdat enerzijds de nabije toekomst financieel ongewis is en anderzijds om ruimte te behouden voor verdere invulling op grond van de ontwikkelingen. Deze ruimte biedt ook de oppositiepartijen mogelijkheden om ideeën in te brengen en hun betrokkenheid en verantwoordelijkheid vorm te geven.

Het is helder dat het gemeentebestuur voor een forse krachtmeting staat omdat de economische crisis van grote invloed zal zijn op het werk wat ons te wachten staat. Echter, we laten ons niet weerhouden om ambities uit te werken en te realiseren. Een eerste financiële verkenning heeft plaats gevonden, waarbij onderscheid is gemaakt in onderwerpen waarvoor al (deels) middelen zijn opgenomen in de actuele en sluitende meerjarenbegroting en onderwerpen waarvoor middelen gezocht moeten worden. Het betreft een indicatie, waarbij de intentie is uitgesproken dat indien de plannen haalbaar zijn, middelen vrijgemaakt zullen worden. Verwachte kortingen in het gemeentefonds en toenemende uitgaven ten aanzien van de Wet maatschappelijke ondersteuning en bijstand vragen om bijstelling van beleid en creatieve oplossingen.

De coalitie van GB'90, CDA en PvdA wil werken aan een vitale samenleving die recht doet aan een zelfstandige gemeente Borne waarbinnen de drie kernen in een mooie landelijke omgeving onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. De herkenbaarheid door alle inwoners en de Bornse identiteit geldt als uitgangspunt voor de te maken keuzes. We zien kansen om de kleinschaligheid en betrokkenheid te handhaven en maken keuzes voor een moderne Bornse samenleving met een sociaal gezicht. Samen met de Bornse gemeenschap geven we invulling aan ons Borne, een samenleving waarin je er niet alleen voor staat. Hiervoor zullen wij ook onze toekomstvisie gaan herijken.

Naast talrijke zaken en beleid, die op dit moment in uitvoering zijn, willen we daadkrachtig inzetten op een aantal thema's die een positieve invulling geven aan de verdere ontwikkeling van onze gemeente.

- Alles op alles wordt gezet om de Bornsche Maten en De Veldkamp/Buren te realiseren. Dat biedt aantrekkelijke woonmogelijkheden voor (nieuwe) inwoners en werkgelegenheid voor mensen met ambities. De realisatie versterkt het draagvlak voor de maatschappelijke voorzieningen en creëert een gezonde financiële basis voor de gemeente.
- Daarmee zijn we er niet. De keuze voor een aantrekkelijke en levensvatbare samenleving is bij uitstek een uitdaging waarbij de betrokkenheid van de inwoners centraal staat. Dat vraagt om inbreng van alle Bornenaren en om een veranderde houding van het gemeentebestuur. Het verder ontwikkelen van bewonersparticipatie en hervormingen binnen de lokale overheid krijgen volop aandacht. Om doelen te bereiken zullen we de samenwerking met andere overheden en de particuliere sector intensiveren. Deze externe oriëntatie moet leiden tot een netwerk van strategische partners die een aantoonbare bijdrage leveren aan de uitvoering van ons programma.
- De mobiliteit neemt nog steeds toe, waardoor de leefbaarheid onder druk komt te staan. Het stimuleert ons om daadkrachtig uitvoering te geven aan de ontwikkeling van de rand- en rondwegen. De ontwikkelingen op de spoorweg baart ons zorgen. Een proactieve houding en regionale samenwerking met spoorweggemeenten en bewonersinitiatieven zal de inzet zijn om het tij te keren.
- We voelen ons verantwoordelijk voor het prettig wonen, werken én leven in onze gemeente. Daarbij is het begrip duurzaam van toepassing. Het betreft niet alleen een schone en veilige leefomgeving, maar ook het voortdurende welbevinden van de inwoners in termen van leven, werken en welzijn. Hierbij hebben we het belang voor de komende generaties voor ogen.

Met dit coalitieprogramma beschrijven wij de bijdrage die het gemeentebestuur aan de ontwikkeling van de Bornse samenleving wil geven. Om daadwerkelijk samen een vitaal en zelfstandig Borne te maken is ieders bijdrage onmisbaar. Vanuit onze betrokkenheid, zien we met groot vertrouwen en gedrevenheid uit naar de bestuursperiode die voor ons ligt.

Wim Roetgerink
Michel Kottevan
GB'90

Martin Reesink
Herman Mulder
CDA

Gerard Jager
Lex Albers
PvdA

1 Leve Borne

Een duurzame en veilige leefomgeving.

Leefomgeving

Wat vinden we belangrijk?

Een leefbare en vooral veilige woonomgeving draagt bij aan het welzijn en het welbevinden van de inwoners. Borne heeft veel groen en dit bevordert een positieve beleving van de eigen woonomgeving. Het aspect duurzaamheid is hierbij steeds meer van belang.

Borne is ook een veilige gemeente. Dit willen we zo houden. Inwoners moeten met een veilig gevoel over straat kunnen gaan. Kleine ergernissen, met op de eerste plaats de overlast van hondenpoep, maar ook 'verrommeling' van de leefomgeving, vragen om intensivering van onderhoud, toezicht en handhaving en / of facilitering. Bij het onderhoud van de leefomgeving worden ook de inwoners meer betrokken.

Daar zetten wij op in!

De Groene Poort

Borne is een groene gemeente in de stedenband van de Netwerkstad Twente. Bescherming van de landschappelijke waarde van het buitengebied en ons cultureel erfgoed verdient aandacht.

De ontwikkeling van de Groene Poort is van vitaal belang voor Borne en de Netwerkstad, waarbij het behoud van het Twentse coulisselandschap voorop staat. Met het uitgangspunt dat de landbouw de economische drager voor het gebied blijft, zetten we verder in op toeristisch en recreatief medegebruik. Het gebied moet vrij en open toegankelijk blijven en er wordt extra aandacht besteed aan de educatieve mogelijkheden van het gebied, bijvoorbeeld op basis van het 'Naturhus'-concept.

Openbaar groen

Het is van groot belang dat in de stadsranden voldoende groene structuur zichtbaar en herkenbaar blijft. Wij willen zoveel mogelijk openbaar groen, ook binnen de gemeentegrenzen, in stand houden: geen steen voor groen. Om dit te bereiken en, zo mogelijk, de kwalitatieve uitstraling te verbeteren, worden inwoners meer betrokken bij de inrichting van het groen en biedt de gemeente mogelijkheden om gebruikers te laten participeren in het onderhoud. Er kan worden gestart met pilots, bijvoorbeeld in de vorm van een wijkadoptieplan.

Duurzaam en veilig

Om de veiligheid in de openbare ruimte te borgen, wordt gericht ingezet op het bestrijden van onveilige situaties door bijvoorbeeld de selectieve inzet van cameratoezicht en intensivering van toezicht en handhaving. Bij beslissingen over het gevoerde beleid speelt de afweging tussen het effect op lange termijn en de kosten een belangrijke rol.

Prioriteiten:

- Aanpak van kleine ergernissen door middel van intensivering van onderhoud, toezicht en handhaving.
- Verdere ontwikkeling van De Groene Poort en behoud van de groene waarden.
- Bestrijden van onveilige situaties.

2 Meedoen in Borne

Alle inwoners worden in staat gesteld om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving.

Participatie

Wat vinden we belangrijk?

Ook de komende jaren wordt ingezet op actieve deelname aan en betrokkenheid van de inwoners bij de samenleving. De gemeente motiveert inwoners om actief mee te doen; waar nodig biedt de gemeente hierbij ondersteuning, waar mogelijk vraagt de gemeente inwoners om zelf bij te dragen. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), het lokale Wmo beleid en het gezondheidsbeleid, vormen hierbij het kader.

Daar zetten wij op in!

Maatschappelijke ondersteuning

De Wmo-voorzieningen, verstrekkingen en informatieverschaffing willen wij op niveau houden door middel van een efficiëntere werkwijze.

Armoedebeleid

Om deelname aan het maatschappelijk leven mogelijk te maken, zullen wij onze sociale voorzieningen zo goed mogelijk op peil houden. Het huidige armoedebeleid willen wij voort zetten op basis van goede effectmetingen en evaluatiemomenten, waarbij de vragen centraal staan: bereiken wij onze doelgroepen en bereiken wij het gewenste effect?

Interactieve beleidsvorming

Wij vinden het belangrijk om burgers, gebruikers en organisaties heel serieus te nemen en waar mogelijk te betrekken bij beleidsontwikkeling en beleidskeuzes. Interactieve beleidsvorming moet - op Bornse maat en schaal - verder worden doorontwikkeld. In het besluitvormingsproces zal in elk geval telkens een bewuste afweging worden gemaakt of het mogelijk is om burgers te betrekken volgens het principe, mee weten, mee praten en mee beslissen. Het opzetten van een jeugdadviesraad of jeugdgemeenteraad is van belang.

Bewonersparticipatie kerkdorpen en wijken

De ervaring met het opstellen van de dorpsplannen voor Zenderen en Hertme, laat zien dat inwoners niet alleen gemotiveerd zijn om aan te geven wat voor hun belangrijk is, maar ook bereid zijn om zich daar zelf voor in te zetten. Bewonersparticipatie in de dorpen en wijken moet worden bevorderd en via convenanten met dorps- en wijkorganisaties worden uitgewerkt, inclusief tijdspad en uitvoeringsplan.

Onderwijs

Wij gaan voor een breed onderwijsaanbod in Borne, dat – daar waar mogelijk - is gebaseerd op de Brede School gedachte. Het onderwijsdebat bepaalt hierbij de richting voor de nog te maken keuzes.

Gezondheidsbeleid

In ons lokaal gezondheidsbeleid zetten we met name in op:

- het stimuleren van beweging en het bestrijden van overgewicht;
- preventie van gebruik van genotmiddelen door jongeren (thema jeugd en alcohol);
- preventie van eenzaamheid onder ouderen;
- het thema geestelijke gezondheidszorg.

Voorzieningen / accommodaties

Wat vinden we belangrijk?

Borne heeft een goed voorzieningenniveau. Dit willen wij in stand houden, maar dat vraagt, mede gelet op de bezuinigingen waarmee de gemeente nu en mogelijk in de toekomst wordt geconfronteerd, wel om een heroriëntatie op de rol die de gemeente hierbij vervult. Een van de mogelijke instrumenten is het ontwikkelen van accommodatiebeleid. Aspecten die hierbij moeten worden betrokken zijn: privatiseringsmogelijkheden, intensivering van gebruik en andere mogelijkheden (bijvoorbeeld voor- en naschoolse opvang, sporteducatie, etc.).

Daar zetten wij op in!

Privatisering gemeente eigendommen

Met betrekking tot het beheer en onderhoud van gemeente-eigendommen, in het bijzonder de sportvelden, moeten de privatiseringsmogelijkheden worden onderzocht. Ook moet er gekeken worden of gemeentelijke eigendommen (stille reserve) nog in bezit moeten blijven van onze gemeente. Bij de accommodaties gaan wij onderzoeken welke kansen dit voor de gebruikers / verenigingen biedt of kan bieden, waarbij wij onderkennen dat in de gemeente Borne sprake is van uiteenlopende situaties. Bij het onderzoek wordt dan ook de mogelijke aanleg van een kunstgrasveld in Zenderen betrokken op basis van de extra mogelijkheden die dit zou kunnen bieden voor intensiever (mede-)gebruik.

Prioriteiten:

- Sociale participatie en in stand houden van de sociale voorzieningen.
- Zorgen voor een goed vangnet in de vorm van armoedebeleid.
- Verder door ontwikkelen van interactieve beleidsvorming en ruimte geven voor (verschillende vormen van) bewonersparticipatie.
- Ontwikkelen van accommodatiebeleid.
- Investeren in gezondheidszorg.

3 Mooi Borne

Een mooie omgeving waar het goed verblijven is.

Verkeer en vervoer

Wat vinden we belangrijk?

Bereikbaarheid en duurzaamheid zijn voor ons sleutelbegrippen. Borne is goed bereikbaar per trein, bus en auto. Een groot nadeel is dat het spoor en de provinciale weg (N743) Borne in drie delen splijten. De snelle toename van het goederenvervoer over het spoor zal tot een verslechtering van de leefbaarheid, bereikbaarheid en (verkeers)veiligheid leiden. De provinciale weg verdeelt niet alleen Borne, maar zorgt ook voor toenemende leefbaarheidsproblemen in Zenderen. Het Integraal Verkeersplan (IVP) geeft aan hoe we Borne als ongedeelde kern willen behouden, met een goede infrastructuur en evenwicht tussen leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid.

Daar zetten wij op in!

Spoor

Het oplossen van de problemen met het spoor is voor Borne van strategisch belang. Ons doel is om de leefbaarheid, bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en om de (verkeers)veiligheid te vergroten, niet alleen voor de spoorzone maar voor heel Borne. Om dit te bereiken zal de gemeente Borne samenwerking zoeken met spoorgemeenten in de regio en andere betrokkenen in (Oost) Nederland. Voor de Bornse situatie zullen we de regievoering versterken en willen we aan tafel zitten, waar de beslissingen genomen worden. We zorgen voor gedegen onderzoek naar de problemen en de oplossingsrichtingen en agenderen deze actief. Naast goederenvervoer buiten de kern, gaan we een optimale oplossing zoeken tussen de aanleg van verdiept spoor en tunnels. Indien er een adequate oplossing is, zullen wij alles op alles zetten om daar middelen voor te vinden.

Randwegen

De zuidelijke en (noord)westelijke randweg vormen de beste oplossingen voor de problemen die de N743 oplevert. De randwegenstructuur is de belangrijkste drager van het verkeersplan.

Met de aanleg van de zuidelijke randweg wordt zo snel mogelijk begonnen. Voor de westelijke randweg en, in relatie daarmee, de ontsluitingsstructuur van Zenderen, willen we samen met de provincie Overijssel de planvorming afronden.

Integraal verkeersplan (IVP)

In 2008 heeft de gemeenteraad het IVP vastgesteld. Nieuwe ontwikkelingen en knelpunten vragen om een actualisatie van dit plan. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkelingen rond het spoor en de fietssnelweg, voetgangersoversteekplaatsen over de rondweg, veilige schoolomgeving, onvoldoende inzicht in verkeersstromen, etcetera. Voor de structuurvisie wordt ook een mobiliteitsvisie opgesteld.

Wij zullen na afronding van deze mobiliteitsvisie het IVP actualiseren.

Prioriteiten:

- Spoor: regie intensiveren, samenwerking zoeken, oplossingsrichtingen onderzoeken.
- N743 Borne: barrièrewerking opheffen door 'knip' te realiseren.
- N743 Zenderen: in overleg met Provincie Overijssel planvorming starten.
- Randwegen: start aanleg Zuidelijke randweg, realisatie Westelijke randweg voorbereiden.
- IVP actualiseren na afronding mobiliteitsvisie.

Wonen

Wat vinden we belangrijk?

De huidige woningmarkt heeft grote invloed op de ontwikkeling van de Borsche Maten. De realisatie van uiteindelijk 2700 woningen in de Borsche Maten is van vitaal belang om het voorzieningenniveau in Borne in stand te houden. Ook in andere kernen en wijken is beperkt woningbouw door inbreiding mogelijk, al zal dit niet mogen concurreren met de ontwikkeling in de Borsche Maten. Speciale aandacht hebben we voor levensloopbestendig bouwen en betaalbare (huur)woningen voor jongeren en ouderen.

Het gebruik van groene energie en energiemaatregelen bij woningen moedigen wij aan.

Bij nieuwe woningen wordt gekeken naar milieuvriendelijkheid, waarbij het gebruik van duurzame technologie, zoals zonneboilers, warmteopslag, gescheiden waterafvoer en dergelijke, wordt bevorderd.

Er wordt aandacht besteed aan het aspect luchtkwaliteit en het verder scheiden van afval.

Daar zetten wij op in!

Borsche Maten

Met de vertraging in het aantal woningen dat jaarlijks gebouwd wordt, wordt het lastiger om vroegtijdig voorzieningen te realiseren. Voorzieningen zijn echter belangrijke redenen voor mensen om in de Borsche Maten te gaan wonen. We vinden dat voorzieningen voor onderwijs, zorg en detailhandel zo snel mogelijk gerealiseerd moeten worden en zijn bereid om hiervoor een aanvaardbaar risico te lopen. Voor het aanbod aan woningen zal meer flexibiliteit nodig zijn zodat beter aan de woonwensen van toekomstige bewoners tegemoet gekomen kan worden.

Inbreiding

De prioriteit die we geven aan de Borsche Maten betekent niet dat woningbouw elders in de gemeente niet mogelijk is. Uitgangspunt voor ons is dat het hier gaat om inbreiding/herstructurering en dat de nieuw te bouwen woningen niet direct concurreren met de Borsche Maten. Vier locaties hebben onze bijzondere aandacht: de kernen Hertme en Zenderen en binnen de kern Borne 'de Pellenhof' en het terrein 'Jonge Poerink'.

Voor Hertme en Zenderen willen we op korte termijn duidelijk maken wat hier mogelijk is. Het kunnen realiseren van enkele woningen om de dorpsrand af te ronden is hierbij ons uitgangspunt.

De Pellenhof is gelegen in een karakteristiek deel van Oud Borne en dat beeld willen we handhaven. De woningen zijn echter toe aan een grondige renovatie of (ver)nieuwbouw. We willen de woonfunctie in stand houden en elke ontwikkeling moet passen binnen de uitgangspunten van de stedenbouwkundige visie.

Daarnaast vinden we het van belang dat woningen betaalbaar zijn en gaat onze voorkeur uit naar huisvesting die geschikt is voor jongeren, ouderen en de huidige bewoners. Het terrein Jonge Poerink vraagt om een zorgvuldige afweging. Het is één van de entrees van Borne en leent zich mogelijk voor een onderscheidend woon-werkklimaat. We zullen de visieontwikkeling voor deze locatie starten.

Prioriteiten:

- Borsche Maten:
  - flexibiliteit vergroten en optimaal aansluiten bij woonwensen;
  - onderwijshuisvesting zo snel mogelijk realiseren, overige voorzieningen naar voren halen waar dat mogelijk is.
- Nieuwbouw: gebruik van groene energie en bevorderen van duurzame technologie.
- Hertme en Zenderen: duidelijkheid over mogelijkheden voor beperkte woningbouw/inbreiding.
- Pellenhof: stedenbouwkundige visie en betaalbaarheid woningen zijn randvoorwaarden.
- Terrein Jonge Poerink: starten met visieontwikkeling.

4 Borne werkt

Een stimulerende ruimtelijk-economische infrastructuur.

Economie

Wat vinden we belangrijk?

De ligging van Borne centraal in de regio biedt volop kansen voor economische ontwikkeling. De arbeidsmarkt is regionaal en het creëren van werkgelegenheid is dan ook een opgave die Borne in afstemming met andere gemeenten wil oppakken. Het heeft prioriteit om iedereen aan het werk te houden of te krijgen. Bedrijventerrein Buren/De Veldkamp kan hierbij een belangrijke rol spelen. Flexibiliteit en inspelen op de vraag van ondernemers is hierbij van belang, zowel voor de uitgifte van kavels, als voor het creëren van werkgelegenheid. Naast nieuwe locaties is ook revitalisering/herstructurering van bestaande terreinen belangrijk. Ook de ondernemers in het centrum dragen bij aan de werkgelegenheid. De kwaliteitsimpuls die met het Centrumplan wordt beoogd is dan ook van groot belang voor de economische ontwikkeling en voor het voorzieningenniveau in Borne.

Daar zetten wij op in!

Buren/De Veldkamp

De uitgifte van bedrijventerrein De Veldkamp blijft als gevolg van de economische crisis achter bij de planning. De uitgifte van kavels verdient een impuls. Een bedrijfscontactfunctionaris kan de wensen van Bornse en regionale ondernemers vertalen in een goed vestigingsaanbod. Daarnaast is een goede ontsluiting door de zuidelijke en westelijke randweg belangrijk voor de aantrekkelijkheid van De Veldkamp.

Centrum

De gemeenteraad heeft middelen beschikbaar gesteld om de kwaliteit van het centrum te verbeteren. Wij gaan de eerste fase van dit plan uitvoeren zoals afgesproken. Het succes van deze kwaliteitsimpuls is mede afhankelijk van ondernemers en investeerders waarmee we samen willen optrekken. De gemeente is primair verantwoordelijk voor de openbare ruimte en zal investeringen zoveel mogelijk koppelen aan investeringen van derden, met een nadruk op de herontwikkelingslocaties. Na afronding van de eerste fase van het centrumplan zullen wij het plan in 2012 evalueren. Wij willen het fietsgebruik binnen het dorp verder stimuleren en zorgen voor goede fietsverbindingen naar het centrum.

Werkgelegenheid

Om werkgelegenheid ook voor moeilijk bemiddelbare werklozen te stimuleren willen we mogelijkheden ontwikkelen om bedrijfsvestiging te koppelen aan de uitstroom van uitkeringsgerechtigden. Hierbij gaan we uit van het stimuleren van ondernemers en het scheppen van aantrekkelijke randvoorwaarden, bijvoorbeeld via aanbestedingen en gronduitgifte.

Prioriteiten:

- Bedrijfscontactfunctionaris: primair voor bedrijfsvestiging op De Veldkamp.
- Centrum: uitvoeren eerste fase centrumplan, evaluatie in 2012, fietsgebruik verder stimuleren.
- Werkgelegenheid: koppeling tussen bedrijfsvestiging en uitstroom uitkeringsgerechtigden.
- Stimuleren van ondernemers en scheppen van aantrekkelijke randvoorwaarden.

5 Beter Borne

Een efficiënte en klantgerichte gemeentelijke dienstverlening.

Samenwerking

Wat vinden we belangrijk?

Borne is een vitale gemeente met sterke gemeenschapszin. De gemeente heeft haar eigen identiteit en wij willen deze behouden. Voor burgers en ondernemers betekent dit dat de producten en diensten die worden geleverd, herkenbaar zijn als een product of dienst van de gemeente Borne.

Daar zetten wij op in!

Partners

Samenwerking in de uitvoering of bedrijfsvoering kan verder worden geoptimaliseerd. Elke vorm die voor de gemeente Borne meerwaarde heeft is bespreekbaar, waarbij de afweging wel telkens wordt gemaakt op basis van een duidelijke kosten/baten analyse.

Samenwerking doen we met partijen die dat willen en bij voorkeur met de Netwerkstad Twente als initiator en trekker. Dit betekent niet dat andere gemeenten geen onderdeel kunnen uitmaken van verdergaande vormen van samenwerken.

In de rol van de regisserende gemeente zal meer sprake moeten zijn van samenwerking met externe partijen. Dit kan betekenen dat onder verantwoordelijkheid van de gemeente werk uitbesteed of ingekocht kan worden. Wel zijn we van mening dat inhuur van personeel tot een minimum moet worden beperkt.

Dienstverlening

De gemeente Borne draagt uit dat de mens bij ons centraal staat. Dit houdt in dat een persoonlijke benadering voorop staat. We communiceren in begrijpelijke taal en schrappen overbodige regels.

In de communicatie met burgers en ondernemers vinden we het belangrijk dat alle bestaande communicatiekanalen open blijven, zodat zij zelf kunnen kiezen wat bij hen past.

Wij zijn van mening dat de dienstverlening voor iedereen toegankelijk en bereikbaar moet zijn.

Ook streven wij er naar dat eenmaal bekende gegevens niet nogmaals worden gevraagd. Dat betekent dat het gebruik van basisregistraties standaard moet zijn.

We vergelijken ons met andere gemeenten via < www.waarstaatjegemeente.nl >.

De investeringen die wij hiervoor moeten doen leveren ons baten op in de vorm van vertrouwen van onze burgers en het sneller en beter bereiken van maatschappelijke doelstellingen.

Waar we onze organisatie verbeteren, zijn ook efficiencyvoordelen te behalen.

Prioriteiten:

- Onderzoeken of een gemeenschappelijk dienstencentrum (Shared Service Centre) tot de mogelijkheden behoort.
- Opstellen van servicenormen aan de hand waarvan de kwaliteit van dienstverlening getoetst kan worden.
- Niveau van dienstverlening verder optimaliseren en de uitvoering op een andere wijze organiseren.

Financiën

Wat vinden we belangrijk?

Wij vinden het belangrijk dat de documenten waarop de raad stuurt heldere en duidelijke informatie bevatten zodat de raad haar kaderstellende en controlerende rol optimaal kan (blijven) uitvoeren.

Daar zetten wij op in!

Onroerende zaakbelasting (OZB) en woonlasten

Als gevolg van de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2001 is het aantal inwoners van Borne gedaald. Daardoor zijn ook de inkomsten gedaald. Onze gemeente heeft een voorzieningenniveau gebaseerd op een gemeentegrootte van 24.000 inwoners. Per 1 januari 2010 heeft de gemeente Borne 21.336 inwoners. Met de bouw van de Bornsche Maten is het de bedoeling dat onze gemeente doorgroeit naar 28.000 inwoners. Met de groei van het aantal woningen zullen ook de inkomsten weer toenemen. Alle inspanningen zullen er op gericht moeten zijn om dit zo spoedig te kunnen realiseren.

Gelet op de recessie moet de komende jaren rekening worden gehouden met lagere inkomsten uit het gemeentefonds. Dit betekent dat er zware jaren op ons af komen en het van belang is om een goed beeld te hebben van het voorzieningenniveau:

- welke voorzieningen hebben we?
- welke activiteiten vallen hieronder?
- welk kwaliteitsniveau wordt er voor de voorziening/activiteit geboden?
- en wat kost dit? Dat kan zowel een individuele bijdrage per voorziening/activiteit zijn als een collectieve bijdrage per voorziening/activiteit.

Met dit beeld in ons hoofd zijn wij van mening dat er slechts sprake kan zijn van een matige OZB-verhoging als er sprake is van een meerwaarde van de voorzieningen/activiteiten en nieuwe ontwikkelingen voor een belangrijk gedeelte van de Bornse samenleving.

Wij proberen om de totale woonlasten op een aanvaardbaar niveau te houden. Dan gaat het niet alleen om de lokale heffingen, maar ook om bijvoorbeeld energiegebruik. Zoals opgemerkt, stimuleren wij energiemaatregelen bij woningen.

Externe middelen/subsidies

In onze rol als regisserende gemeente, zal ook maximaal worden ingezet op het verwerven van externe middelen/subsidies. Dit betekent ook dat bij het starten van nieuwe projecten, uitgaande van een maatschappelijke meerwaarde, gestreefd moet worden naar maximale cofinanciering en/of participatie van andere partijen.

Planning & Control-cyclus

In zijn kaderstellende en controlerende rol heeft de gemeenteraad een aantal documenten ter beschikking. Om deze rol te versterken is het wenselijk dat de informatie die beschikbaar is zo optimaal mogelijk tot stand komt. Dit betekent dat de documenten afgestemd moeten zijn op de behoefte van de gemeenteraad. De huidige werkwijze wordt tegen het licht gehouden, waarbij voorstellen worden gedaan om de raad te voorzien van adequate informatie.

Prioriteiten:

- Onderzoek doen naar ons voorzieningenniveau.
- Komen tot een verbeterde P&C-cyclus.

Nawoord

In dit coalitieakkoord zijn ruim 20 uiteenlopende thema's benoemd. Wij zijn ons terdege bewust dat deze nieuwe ambities een beslag zullen leggen op de capaciteit en financiële middelen van de gemeente Borne. Daartegenover staat dat een deel van de programma's kunnen en moeten leiden tot besparingen. Ook houden we rekening met ingrijpende aanvullende bezuinigingen, mogelijk in combinatie met een toename van taken door decentralisatie. Logischerwijs zullen deze (rijks) bezuinigingen en takendecentralisatie leiden tot hogere kosten, waarbij de inkomsten in het gemeentefonds niet zal stijgen. De som van de besparingen en kosten zal hoe dan ook gepaard gaan met het verder krimpen van de gemeentelijke begroting.

Het benoemen van de ambities geeft onze visie weer en de richting die wij willen gaan. Toch achten wij het akkoord realistisch en haalbaar. Gaandeweg zullen afwegingen plaatsvinden op grond waarvan keuzes worden gemaakt in het licht van onze visie. Kansen die zich voordoen worden ten volle benut. Wij maken gebruik van de volgende opties die mogelijkwerwijs gecombineerd worden ingezet:

- a. scherpe focus op de benoemde doelstellingen en het daarop richten van onze bestuurlijke en ambtelijke capaciteit;
- b. aanspreken van de beleidsreserve waar dat nodig is om de ambities te realiseren, in beginsel als multiplier met ad c;
- c. externe financiering aanboren en (publiek / private en publiek / publieke) samenwerking zoeken;
- d. gematigde lastenverhoging onder strikte voorwaarden.

Wij gaan het voorliggende coalitieakkoord in de kaderbrief / kaderbegroting verder uitwerken. Bij de programmering wordt prioritering en fasering aangegeven. Het maken van expliciete keuzes en een heroverweging van het bestaande beleid is onvermijdelijk.

De inspanning die een gemeente kan leveren heeft grenzen. De omvang en het ontwikkelingsstadium van de gemeente Borne en de daaraan verbonden financiën geven beperkingen. Bij de ombuigingstaakstelling waar Borne de komende jaren voor staat begint het met de vraag: welke taken voegen (duurzaam) het meeste toe aan de vitale leefbare gemeente die wij willen zijn en blijven.

Waar in het verleden sprake was van geld volgt taak, zal nu eerst de principiële discussie plaatsvinden of huidige taken al dan niet behoren tot het gewenste takenpakket. Indien dat het geval is, zal een nieuw evenwicht gezocht worden tussen enerzijds de kwaliteitskenmerken en anderzijds de omvang qua kosten en vorm waarin de uitvoering plaatsvindt.

Ons antwoord hierop is dat Borne een regisserende, flexibele en op samenwerking gerichte gemeente wil zijn. Dit houdt in dat 'niet alles alleen doen' het vertrekpunt is. We zijn van mening dat ook burgers, ondernemers en andere organisaties de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid moeten dragen. Dat biedt uitzicht op die vitale samenleving die recht doet aan een zelfstandige gemeente die Borne wil zijn. We benutten de kansen en kracht van Borne!

Overzicht ambities en thema's

Bestuur en Organisatie

- Integrale handhaving
- Integrale veiligheid
- Netwerkontwikkeling
- Samenwerking

Participatie en Wonen

- Sociale voorzieningen
- Maatschappelijke voorzieningen (w.o. brede school)
- Armoedebeleid
- Gezondheidszorg
- Bornsche Maten
- Woonvisie

Leefomgeving en Dienstverlening

- Veilige leefomgeving
- Veldkamp/Buren
- Centrumplan
- Dienstverlening
- Interactieve beleidsvorming
- Bewonersparticipatie
- Accommodatiebeleid
- Visie bedrijvigheid/werkgelegenheid

Financiën en Ruimte

- Financiële middelen en begroting
- De Groene Poort
- De randwegen
- Spoorweg
- Mobiliteitsvisie